

Inf1000, uke 5 – 19 sept. 2006

Innlevering av obligatoriske oppgaver - Joly
Filbehandling
Sudoku-eksempel med to-dimensjonal array
Tekster

Arne Maus
Institutt for informatikk
Universitetet i Oslo

1

Fordeler med elektronisk innlevering - Joly

- For studentene
  - Du får en kvittering på når du har levert hver oblig
  - Har du en slik kvittering, så kan ingen si at du ikke har levert
  - Obligen din blir lagret permanent i en database – går ikke tapt
- For INF1000, gruppelærerne, og Ifi
  - Vi får bedre orden på innlevering av obliger (sikring av innlevingene)
  - Vi får sjekket om noen innleverer kopier av andres besvarelser (uten Joly gjør minst 8-10% det)
  - Antall kopi-besvarelser synker sterkt, studentene gjør mer selv

Joly er skrevet av 4 master-studenter:

- Chr. K.Kielland, Hanne Vibekk, Theresese Stensen og Cato Morholt
- (slike systemer kan også kanskje du lage om 3 år)

2

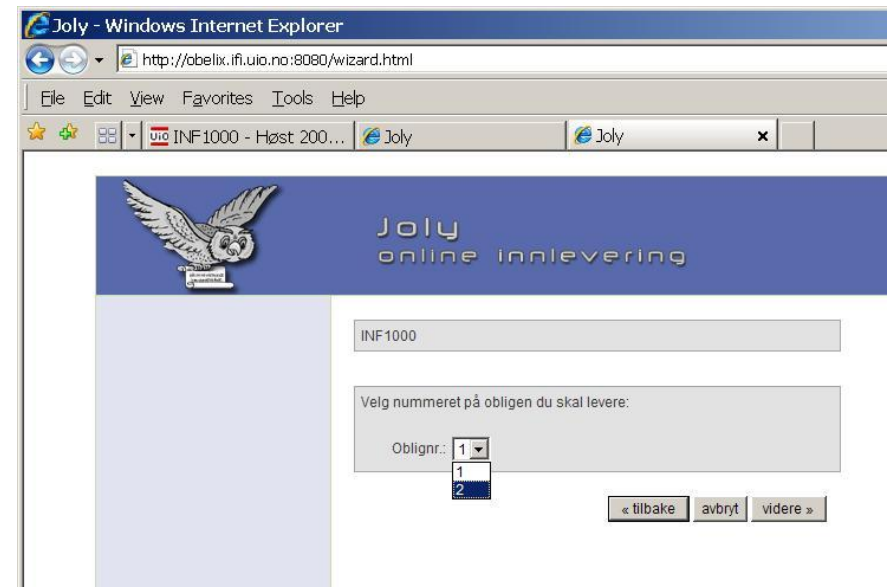
Joly – innlevering av obligatoriske oppgaver <http://obelix.ifi.uio.no:8080/>

1) Velg kurs (h2006: bare INF1000)

3

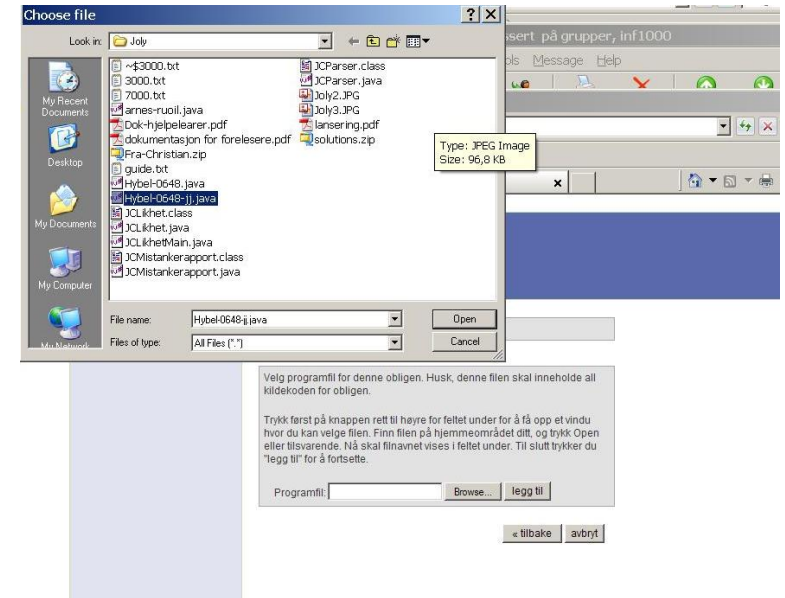
2) Velg gruppe

3a) Velg fil til oblig (hele stien med filnavnet sist)

3b) Velg fil til oblig (Trykk 'Browse' og let etter filen)

3c) Velg fil til oblig (Trykk 'Open' og så 'legg til')

4) Velg evt. tilleggs-fil til oblig (ikke vanlig, trykk bare videre)

5) Skriv brukernavn og evt. beskjed til gruppelærer.

INF1000 2 Hybel-0648-ij.java

Fyll ut brukernavnet ditt. Hvis du har kommentarer om innleveringen til gruppelæreren, kan du skrive disse i feltet under.

Brukernavn: kari

Beskjed til gruppelærer (valgfri): Min beste besvarelse var snill

< tilbake avbryt videre >

6) Sjekk opplysninger, trykk 'send inn'.

Registrerte opplysninger

Du har registrert følgende opplysninger. Vennligst kontroller at disse stemmer, og trykk "send inn" for å registrere obligen din.

Brukernavn:	kari
Gruppenr.:	1
Kurs:	INF1000
Oblignr.:	2
Programfil:	Hybel-0648-ij.java
Andre filer:	
Beskjed til gruppelærer (valgfri):	Min beste besvarelse var snill

< tilbake avbryt send inn

7) Kvittering, skriv ut og avslutt.

Kvittering for innlevert obligatorisk oppgave

Du har nå innlevert obligen. Du kan nå velge å skrive ut kvitteringen. Trykk da etterpå "Avslutt" for å komme tilbake til INF1000 hjemmesiden.

Kurs: INF1000

Oblignr.: 2

Programfil: Hybel-0648-ij.java

Andre filer:

Brukernavn: kari

Gruppenr.: 1

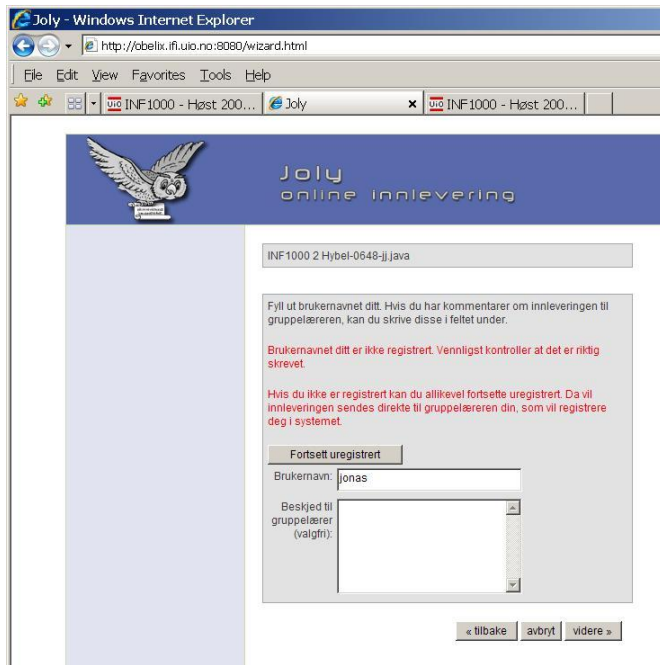
Beskjed til gruppelærer (valgfri): Min beste besvarelse var snill

Innleveringstidspunkt: Thu Sep 14 14:16:18 CEST 2006

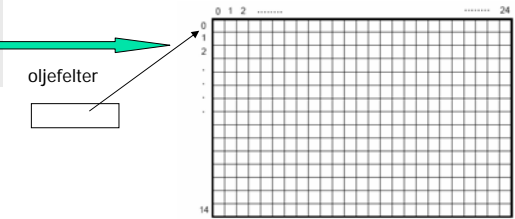
skriv ut Avslutt

Hva hvis ??

- Jeg skal sende inn forbedret oblig
  - OK – alle blir lagret (og gruppelærer retter selvsagt siste)
- Hvordan legger jeg inn gruppenummer
  - Systemet finner selv hvilken gruppe du er påmeldt (og skal sende obliger til)
- Joly-systemet er nede når jeg skal levere
  - Levér på vanlig e-post til din gruppelærer (så legger han/hun) inn obligen din
- Hvis jeg ikke er registrert som student på gruppa
  - Da kan du fortsatt levere, men besvarelsen blir ikke lagret i basen
  - se neste foil
- Kan jeg levere hjemmefra
  - Sannsynligvis hvis du har VPN
  - (interessant spørsmål)

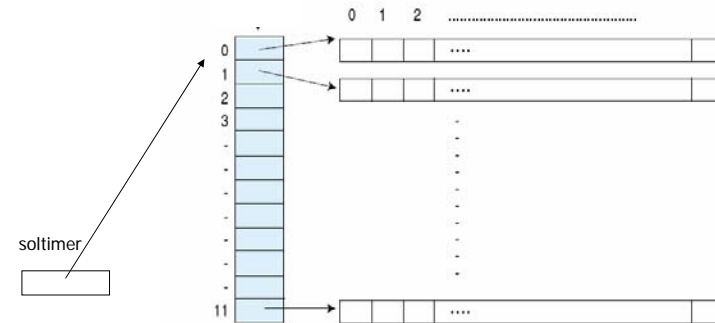

To-dimensjonale (2D) arrayer
- slik tenker vi oss det
- og slik er det


```
int[][] soltimer = new int[12][31];
```

gir følgende:

Figur 5.3 En todimensjonal array med arraypekere og arrayobjekter.

Liste over ulike verdier i 2D-array

Vi skal lage et program som illustrerer hvordan man

- løper gjennom et 2D-array og ser på alle verdier
- legger inn i en (en-dimensjonal) array de ulike verdiene som forekommer i 2D-arrayen
- skriver ut listen med de ulike verdiene

Programmet skal:

- be om og lese inn verdier til 2D-arrayen
- skrive ut en sortert liste over de entydige verdier som forekommer i arrayen

Programskisse

```
import easyIO.*;

class ArrayEksempel2 {
    public static void main (String[] args) {
        In tast = new In();

        int[][] a = new int[3][4];

        for (int i=0; i<3; i++) {
            for (int j=0; j<4; j++) {
                System.out.print("Gi et heltall: ");
                a[i][j] = tast.inInt();
            }
        }

        <lag liste over entydige verdier som forekommer
        i arrayen a, og skriv ut listen>

    }
}
```

Å lage liste over entydige verdier

```
int[] verdier = new int[12];
int antall = 0;

for (int i=0; i<3; i++) {
    for (int j=0; j<4; j++) {
        int aij = a[i][j];
        boolean funnet = false;

        for (int k=0; k<antall; k++) {
            if (aij == verdier[k]) {
                funnet = true;
            }
        }

        if (!funnet) {
            verdier[antall] = aij;
            antall++;
        }
    }
}

for (int i=0; i<antall; i++) {
    System.out.println(verdier[i]);
}
```


17

Lese – og skrive fra/til fil

- klassene In og Out i easyIO
- Les dokumentasjonen
  - In og Out + Format
    - brukes i INF1000
    - Format brukes til mer 'finjustert' formattering
  - InExp og OutExp
    - gir feilmeldinger hvis du gjør noen feil
    - vanskeligere å bruke enn In og Out
    - blir vanskeligere kode, brukes noe i INF1010
  - Det er langt flere metoder enn de som gjennomgås her
- easyIO ble laget fordi Javas innebygde IO-metoder var uhyre kompliserte
  - bedre nå, men enda noe vanskeligere enn easyIO

18

Lese fra fil

```
import easyIO.*;

class LesFraFil {
    public static void main (String[] args) {
        In fil = new In("filnavn");

        String s = fil.inLine();
        System.out.println("Første linje var: " + s);
    }
}
```

Vi må først importere pakken easyIO

Vi åpner filen for lesing

Her leses hele første linje av filen

19

Lese item for item

- Metoder:
  - inInt() for å lese et heltall
  - inDouble() for å lese et flyttall
  - inWord() for å lese et ord
  - inWord("\n") for å lese linje (hopper over alle tomme linjer)
  - lastItem() for å sjekke om slutten av filen er nådd
- Eksempel: lese en fil tall for tall

```
In fil = new In("fil.txt");
while (!fil.lastItem()) {
    int k = fil.inInt();
    System.out.println("Tallet var " + k);
}
```

20

Eksempel

Program som leser en fil med to kolonner: en kolonne med desimaltall, og en kolonne med tekst.

```
import easyIO.*;

class LesFraFil2 {
    public static void main (String[] args) {
        In innfil = new In("fil.txt");
        double[] x = new double[100];
        String[] s = new String[100];

        int ant = 0;
        while (!innfil.lastItem()) {
            x[ant] = innfil.inDouble();
            s[ant] = innfil.inWord("\n");
            ant = ant + 1;
        }

        for (int i=0; i<ant; i++) {
            System.out.println(x[i] + s[i]);
        }
    }
}
```

21

Lese linje for linje

- Metoder:
  - readLine() for å lese en linje
  - inLine() for å lese resten av en linje (leser neste linje hvis det ikke er mer igjen enn linjeskift på nåværende linje)
  - endOfFile() for å sjekke om slutten av filen er nådd
- Eksempel: lese en fil linjevis

```
In fil = new In("fil.txt");
while (!fil.endOfFile()) {
    String s = fil.readLine();
    System.out.println("Linjen var " + s);
}
```

22

Eksempel

Program som leser en tekstfil linje for linje:

```
import easyIO.*;

class LesFraFil3 {
    public static void main (String[] args) {
        In innfil = new In("fil.txt");
        String[] s = new String[100];

        int ant = 0;
        while (!innfil.endOfFile()) {
            s[ant] = innfil.readLine();
            ant = ant + 1;
        }

        for (int i=0; i<ant; i++) {
            System.out.println(s[i]);
        }
    }
}
```

23

Lese tegn for tegn

- Metoder:
  - inChar() for å lese et tegn (også blanke og linjeskift)
  - endOfFile() for å sjekke om slutten av filen er nådd
- Eksempel: lese en fil tegn for tegn

```
In fil = new In("fil.txt");
while (!fil.endOfFile()) {
    char c = fil.inChar();
    System.out.println("Tegnet var " + c);
}
```

24

Eksempel

Program som leser en tekstfil tegn for tegn og skriver ut på skjerm, sammen med antall tegn i filen:

```
import easyIO.*;

class LesFraFil4 {
    public static void main (String [] args) {
        In innfil = new In("fil.txt");
        int antall = 0;

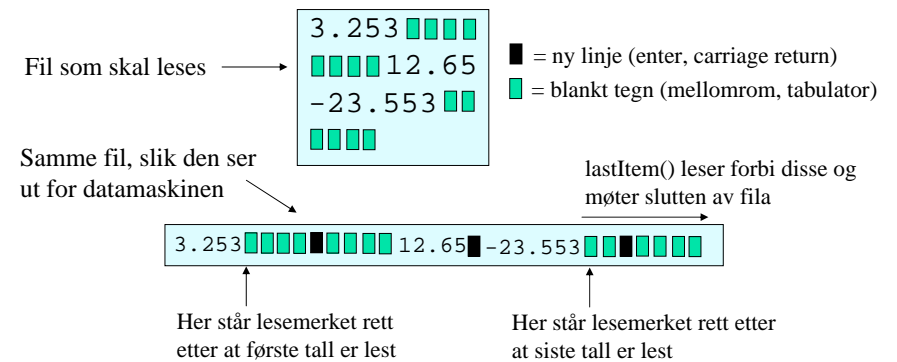
        while (!innfil.endOfFile()) {
            System.out.print(innfil.inChar());
            antall++;
        }

        System.out.println("\nAntall tegn: " + antall);
    }
}
```

25

lastItem og endOfFile

- `endOfFile()` sjekker om siste tegn på fila er lest
- `lastItem()` søker seg fram til første ikke-blanke tegn og returnerer **true** hvis slutten av fila nås og **false** ellers.
- Eksempel:

26

Når filens lengde er kjent

- Når et program skal lese en fil, må det ha en mulighet til å avgjøre når slutten av filen nådd - ellers kan det oppstå en feilsituasjon.
- Metodene `lastItem()` og `endOfFile()` kan benyttes til dette.
- Noen ganger er filens lengde kjent på forhånd:
  - lengden er kjent før programmet kjøres
  - lengden ligger lagret i begynnelsen av filen

Da kan vi i stedet benytte en for-løkke.

27

Eksempel: fil med kjent lengde

Program som leser en fil med 10 desimaltall, hvor tallene er atskilt med blanke tegn og/eller linjeskift:

```
import easyIO.*;

class LesFraFil5 {
    public static void main (String[] args) {
        double[] x = new double[10];
        In innfil = new In("fil.txt");

        for (int i=0; i<10; i++) {
            x[i] = innfil.inDouble();
        }

        // Nå kan vi evt. gjøre noe med verdiene i arrayen x
    }
}
```

28

Nok at tallene er atskilt

Programmet på forrige foil ville gitt akkurat samme resultat for alle disse filene:

15.2	15.2	6.23	15.2	6.23	3.522	3.6
6.23	3.522	3.6	8.893	-3.533	65.23	22.01
3.522	8.893	-3.533	65.23	22.01	45.02	7.2
3.6	65.23	22.01				
8.893	45.02	7.2				
-3.533						
65.23						
22.01						
45.02						
7.2						

29

Eksempel: fil med lengde-info

Program som leser en fil med desimaltall, hvor tallene er atskilt med blanke tegn og/eller linjeskift. Antall tall som skal leses ligger øverst i filen.

```
import easyIO.*;

class LesFraFil6 {
    public static void main (String[] args) {
        double[] x; // bestemmer ikke lengden ennå
        In innfil = new In("fil.txt");

        int lengde = innfil.inInt(); // nå vet vi lengden
        x = new double[lengde];

        for (int i=0; i<lengde; i++) {
            x[i] = innfil.inDouble();
        }

        // Nå kan vi evt. gjøre noe med verdiene i arrayen x
    }
}
```

30

Eksempel: fil med sluttmerke

Program som leser en fil med desimaltall, hvor tallene er atskilt med blanke tegn og/eller linjeskift. Slutten av filen er markert med tallet -999.

```
import easyIO.*;

class LesFraFil7 {
    public static void main (String [] args) {
        double [] x = new double[100]; // antar max 100 tall på fil
        In innfil = new In("fil.txt");
        double siste = 0;
        int ant = 0;

        while (siste != -999) {
            siste = innfil.inDouble();
            if (siste != -999) {
                x[ant] = siste;
                ant = ant + 1;
            }
        }
        // Nå ligger det verdier i x[0], x[1], ....., x[ant-1]
    }
}
```

31

Lese en fil med mer komplisert format

- Anta at vi skal lese en fil med følgende format:
  - Først er det en linje med 3 overskrifter (separert av blanke tegn)
  - Deretter kommer det en eller flere linjer, som hver består av et heltall, et desimaltall og en tekststreng (separert av blanke tegn)

- Eksempel:

Antall	Pris	Varenavn
35	23.50	Oppvaskkost
53	33.00	Kaffe
97	27.50	Pizza
...	...	...
...	...	...

- Dataene som leses skal programmet ta vare på for senere formål.

32

Framgangsmåte

- Den første linja er spesiell, og vi tenker oss her at den ikke er så interessant - vi ønsker bare å få lest forbi den. Det kan vi gjøre med `inLine()`.
- De andre linjene har samme format, så vi kan lage en løkke hvor hvert gjennomløp av løkken leser de tre itemene på en linje. Vi bruker da henholdsvis `inInt()`, `inDouble()` og `inWord()`.
- For å vite når filen er slutt, kan vi enten bruke `endOfFile()` eller `lastItem()`. Siden vi leser filen itemvis, er det mest naturlig å bruke `lastItem()`. Da får vi heller ikke problemer dersom det skulle ligge noen blanke helt på slutten av filen.
- Vi hopper over detaljene.

33

Eksempel på gi skilletegn ved innlesing

- Vi kan ved innlesing i `easyIO` spesifisere hvilke tegn vi vil hoppe over ved innlesing – i `inInt`, `inWord`, `inDouble`,... kan skilletegn gis
- Anta at kolumnen `k` og raden `r` skal gis som `S(r,k)` – eks: `S(0,4)`

```
import easyIO.*;

class Skilletegn {
    public static void main (String[] args) {
        int r,k;
        String skille = " \nS(,)";
        In tast = new In(); Out skjerm = new Out();

        skjerm.out("Gi rad r og kolumnen k som S(r,k):");
        r = tast.inInt(skille);
        k = tast.inInt(skille);
        skjerm.out("Du ga r=" +r+", og k=" +k);
    }
}
```

4

Noen nyttige hjelpemidler (ikke pensum)

- Sjekk om det finnes en fil med et bestemt navn:

```
if (new File("filnavn").exists()) {
    System.out.println("Filen finnes");
}
```

- Slette en fil:

```
if (new File("filnavn").delete()) {
    System.out.println("Filen ble slettet");
}
```

- Avgjøre hvilket filområde programmet ble startet fra:

```
String curDir = System.getProperty("user.dir");
```

- Lage liste over alle filer og kataloger på et filområde:

```
String [] allefiler = new File("filområdenavn").list();
```

Merk: klassen `File` ligger i pakken `java.io` som derfor må importeres først.

35

Skrive til fil

```
import easyIO.*;

class SkrivTilFil {
    public static void main (String [] args) {
        Out fil = new Out("filnavn");
        fil.outln("Dette er første linje");
        fil.close();
    }
}
```

Vi må først importere pakken `easyIO`

Vi åpner filen for skriving

Her skrives en linje med tekst til filen

Vi må huske å lukke filen til slutt

36

Hvilke skrivemetoder finnes?

Data-type	Eksempel	Beskrivelse
int	fil.out(x); fil.out(x, 6);	Skriv x Skriv x høyrejustert på 6 plasser
double	fil.out(x, 2); fil.out(x, 2, 6);	Skriv x med 2 desimaler Skriv x med 2 desimaler på 6 plasser
char	fil.out(c);	Skriv c
String	fil.out(s); fil.out(s, 6);	Skriv s Skriv s på 6 plasser (venstrejustert)
	fil.outln();	Skriv en linjeskift
	fil.close();	Lukk filen

Merk: dersom antall plasser spesifiseres og det ikke er plass til det som skal skrives ut, vil det som skrives ut avsluttes med tre punktumer: ...

37

Tekster og klassen String

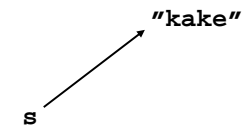
- En tekststreng er en sekvens av tegn (null, en eller flere), f.eks.

""

"&"

"Kaia er student"

- Hver tekststreng vi lager er et *objekt* av typen String
- En String-variabel (f.eks. `string s`) er en *referanse* til et slikt objekt
- Resultatet av å utføre `String s = "kake"` :

- For å finne lengden (dvs antall tegn i) en tekst:

```
int lengde = s.length();
```

38

Bruk av spesialtegn

- Både i char-uttrykk og String-uttrykk kan vi ha mange ulike typer tegn
- Alle Unicode-tegn er tillatt
- Unicode er en standard som tillater tusenvis av tegn (ulike varianter fins; den som støttes av Java tillater 65536 ulike tegn)
- Alle tegnene kan angis som `'\uxxxx'` hvor hver x er en av 0, 1, 2, ..., 9, A, B, C, D, E, F
Eksempel: `'\u0041'` er tegnet 'A'
- Noen spesialtegn har egen forkortelse:
  - `\t` tabulator
  - `\r` vognretur (skrivning starter først på linja)
  - `\n` linjeskift
  - `\"` dobbelt anførselstegn
  - `\'` enkelt anførselstegn
  - `\\` bakslask

39

Unicode (<http://www.unicode.org>)

Three tables showing Unicode character sets. The first table shows basic Latin characters (0-127) with some highlighted in red. The second table shows Latin-1 Supplement (128-255) with some highlighted in green. The third table shows Latin Extended-A (256-383).

40

